Čzißło 7.
18. februara.

Pomhaj Bóh!

Łětnik 22.
1912.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dźěłaš
Wšědne dny;
Dźeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njech ći khmana
Živnosć je;
Živa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa ßo kóždu ßobotu w Ssmolerjez knihiczišchczeŕni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschedplatu 40 pj. dostacź.

Estomihi.

1. Kor. 1, 18—25.

Bližschu ßrjedu, popjelnu ßrjedu, ßo póstny czaß sapočznje, w kotrymž ßo kschiž na Golgacze psched naschimaj woczomaj posběhuje, a to jehnjo, kotrež je sarěšane, tež naschich hrěchow dla, ßo nam prěduje. Jako kschesczijenjo wschitzy pod snamjenjom kschiža stejimy. Jako buchmy na ranju živjenja k ßwjatej kschczenizy pschinjeßeni, ßu naß powitali s tym ßłowom: Dokelž je Jesuß Khrystuß tež sa tebje na kschižu wumrjeł, dha wsmi snamjo ßwjateho kschiža, woboje na czole a na wutrobje, k wobsnamjenju teho, so ßmy wumoženi psches teho kschižowaneho. A na kónzu živjenja wupyschi, jeli niczo druhe, dha tola s najmjeńscha kschiž naschi row. Schtož mjes kolebku a marami leži, kóžde shonjenje a podeńdźenje twojeho živjenja, dyrbi po Božej woli k temu ßłužicź: tebje kschižej na Golgacze bliže pschinjesczź. Kschesczijanowe živjenje dyrbi byczź živjenje pod kschižom. W dźenßnischim tekscze nam ßwj. japoschtoł to ßłowo wo kschižu prěduje. Praschej ßo:

Schto je tebi to ßłowo wot kschiža?

Je wono tebi 1. hłuposcź abo 2. pohórschenje abo 3. Boža móz a Boža mudroscź?

1. Porok hłuposcze je ßo prědowanju kschiža kóždy czaß czinił wot teje hodźiny ßem, w kotrejž Pětrowe prědowanje w Jerusalemje tón ßměch wubudźi: woni ßu ßo w ßłódkim winje wopili. Hdyž je to hižom w Jerusalemje ßłyschecź było, kak wjele bóle w tym ludu, wo kotrymž nasch text praji, so ßo po mudroscźi prascha. Tak ßo ßwjatemu japoschtołej Pawołej dźěsche na torhoschczu w Athenje, tak tehorunja w Korincze. Tola pak tutemu hłupemu ßłowu na wuspěchu a dobyczu pobrachowało njeje, kaž w Athenje a Korincze, tak tež hacž do dźenßnischeho dnja, a to niz jeno pola jednorych ludow, ale tež pola tych narodow, kiž maju kulturu a sdźěłanoscź wjele starschu hacž naschu. Ale tež dźenßa hischcze dźiwajo na kschesczijanstwo naschich dnjow ßo se ßwj. japoschtołom praschamy: hdźe ßu czi mudri? hdźe ßu czi pißmawuczeni? hdźe ßu czi na ßwětne rosomni? Njeje Bóh tu mudroscź tudy teho ßwěta do hłuposcze pschewobrocził? Pschi tym njetrjebasch jeno na tych myßlicź, kotrychž je to ßudźenje potrjechiło, wo kotrychž w liscze na Romskich pißane steji: Hdyž ßu ßo sa mudrych měli, ßu woni błasni sczinjeni; tež niz na te Pilatußowe wutroby, kiž s praschenjom: schto je prawda? wupraja, so s zyła nad tym dwěluja, so ßo prawda spósnacź hodźi; skónczńje tež niz na tych, kotsiž maja se ßwojej symnej abo liwkej wutrobu jeno wo to staroscź, so rjeknu: schto budźemy jěscź, schto budźemy picź, s czim budźemy ßo woblekacź? Ně, doscź sprawnych duschow tež je, na kotrež je kraßnoscź teho Knjesa psches jeho khodźenje a wopißmo a wuczbu wulki saczischczź cziniła, ale hłuposcź jeho kschiža njesrosymja. Njeje to, schtož je profeta wěschcził: wón je naschich pschestupjenjow dla sranjeny a naschich hrěchow dla sbity; ta schtrafa leži na nim, so bychmy měr měli a psches jeho rany ßmy sahojeni, a

ſchtož ßwj. japoſchtoł wobkrucźi: kiž je naſche hrěchi na ßwojim cźěle ßam woprował na drjewje, ſo bychmy hrěcham wotemrjeli a prawdoſcźi žiwi byli, pſches kotrehož rany wy ſcźe ſahojeni — njeje to kaž wußměch wſchitkeje prawdoſcźe? Njedyrbi kóždy, ſchtož je ſhrěſchił, ßam wotpokucźicź? A hdyž rěka: Bóh je teho, kiž wo žanym hrěchu niczo njewjedźiſche, ſa naß k hrěchej ſcźinił, ſo bychmy w nim byli ta prawdoſcź, kotraž pſched nim płacźi — njewobſteji kóždy pſched Bohom jenož ſ tym, ſchtož ßam dokonja? je wujednanje móžno bjes ſapłacźenja a polěpſchenja? A komu dha je ruka teho Knjeſa jako kſchižowaneho ſnajomna? Tón, kiž je na kſchiž pſchibity, dyrbjał ſhubjeny ßwět k Božej wutrobje pſchinjeſcź? Tón, kiž ſkorži: mi chze ßo picź, tón dyrbjał lacžnoſcź wſchitkich cźłowſkich duſchow ſtajicź móz? Tón, kiž ſtona: mój Božo, mój Božo, cźehodla ßy mje wopuſchcźił? tón mohł naß, kiž ßmy ßo ſdalili wot Boha, k jeho wutrobje ſaßo pſchiwjeſcź? Njeje to hłupoſcź? Haj wſchak, hłupoſcź to je, ale jeno temu cźłowſkemu roſomej, kiž měri njebjeſke wězy ſ měru ſemſzy wobmjeſowaneho pósnacźa; hłupoſcź ſa teho, kiž chze Boha měcź, kotrehož móže wobliczicź kaž hekſempel w ſchuli; ſ jenym ßłowom: hłupoſcź tym, kiž ſhubjeni budźa. Ale pißane ſteji: ja chzu tu mudroſcź tych mudrych kniczomnu cźinicź a tón roſom tych roſomnych chzu ja ſacźißnycź. Dokelž ßwět pſches ßwoju mudroſcź Boha w jeho mudroſcźi njepósna, dha ßo Bohu ſpodobaſche, pſches hłupe prědowanje ſbóžnych cźinicź tych, kotſiž to wěrja. Schto pomha cźi wſchitka twoja mudroſcź, hdyž njewěſch žane wotmolwjenje na to praſchenje: ſchto mam cźinicź, ſo ſbóžny budu? Tuto wotmolwjenje cźi pak jeno kſchiž dawa! Tu ſpósnajeſch teho ßwjateho, kiž ßebi wopor žada, ale tež teho hnadneho, kiž tón wopor pſchinjeße. Tu ſpósnajeſch Božu hnadu, kotraž Božej prawdoſcźi doſcź cźini. A tutej mudroſcźi, w kotrejž ßo hnada a prawdoſcź ſjednocźitej, ßo ßwjatoſcź a ßmilnoſcź wobjimatej, tutej mudroſcźi rěkaſch ty hłupoſcź? Sswjaty japoſchtoł rěka jej hłupoſcź Boža, kotraž je mudriſcha, dyžli ludźo ßu.

2. To ßłowo wot kſchiža je grichiſkim hłupoſcź a Zidam pohórſchenje. Stawiſny ßu to wobkrucźiłe. Hlaj, kak wyſchſchiměſchnizy a pißmawucźeni nimo kſchiža dźeja. Woni ßo pohórſchichu, dokelž ważnoſcź a nuſnoſcź kſchiža njeſroſymichu. Schto běſche ſa nich wumoženje pſches kſchiž, tak dołho hacž chzyſche kóždy wot nich ßwój ßamßny ſbóžnik bycź pſches ſkutki ſakonja? Je to ßnadź tež twoja myßl? Ale ſchto pomha, ſo tebi ſakoń jako jaßny ſchpihel wſchitke twoje hrěchi, brachi a blaki pokaže, ale je prjecžnjewoſmje? Pěſton na Khryſtuża drje je, ale žadyn wujednać ſa Khryſtuża njeje. Pohórſchej ßo dla ßwojeje njemozy a dla ßwojeho hrěcha, niz pak nad tym ßłowom wo kſchižu. — Iſraelſki lud ßo dla niſkoſcźe kſchiža pohórſcheſche. Temu kralej w ſemſkej kraßnoſcźi holdowaſche ſe ßwojim Hoſiannah, teho ſwjaſaneho poſtrowjeſche ſe ßwojim: kſchižuj, kſchižuj jeho! Teho, kiž dźiwy cźini, kiž ßo ſa wſchědny Boži khlěb ſtara, chzedźa měcź, ale tón najſazpjeniſchi a najhubjeńſchi, ſchto tón jim dyrbi? — Pohórſchiſch ty ßo tež na jeho niſkim ſchtalcźe, ſ kotrymž hiſchcźe dźenßa w ßwojej zyrkwi pſches ßwět cźehnje? By ty radſcho pod jeho khorhoj ſtupił, hdy by wona ſnamjo była, wokoło kotrehož ßo wulzy a mózni ſemje ſhromadźuja? By ty jeho ſ wjetſchej wjeßełoſcźu powitał, hdy by tebi khlěba pſchinjeßł měſto kſchiža, ſemſku pychu měſto draſty ßwojeje prawdoſcźe, na kſchižu warbowaneje? — A Jeſußowi wucžobnizy? „Knježe, to ßo cźi njeſtań“, tak dźeſche Pětr. Woni wſchitzy teho Knjeſa wopuſchcźichu a cźěkachu; jenož jedyn, Jan, ſtejeſche pod kſchižom. A ty? Schto wotmolwiſch na Knjeſowe ßłowo: chze-li ſchtó ſa mnu pſchińcź, tón ßo ßam ſapřej a wſmi ßwój kſchiž na ßo a pój ſa mnu? Haj, někotryžkuli drje ßebi purpur njebjeſkeje kraßnoſcźe žada, ale cźernjowu krónu ſemſkeje tyſchnoſcźe njerodźi; ſbóžnoſcź w njebjeßach ßebi žada, ale wo kſchižowanju cźěła niczo wjedźicź njecha; hnadu pſchijecź, to drje chze, ale ſo je ta ßama jeno pokutneje wutroby dźěł, to njemóže ſe ßwojim roſomom ſapſchijecź.

3. Móz kſchiža pak tež dźenßniſchi dźeń hiſchcźe wobſteji. Ssy ty to na ßebi ſhonił? Mozy je tebi trjeba. Ale hdźe je pytaſch a namakaſch? W ßwojich dobrych prjódkwſacźach? W ßwojej dobrej woli? Ale hdźe je tón cźłowjek, kiž njedyrbjał rjez: tu wolu ja derje mam, ale ſo bych dokonjał to, ſchtož dobre je, to ja njenamakam? — W Jeſußowej wucžbje a w jeho ßłowje? Haj wſchak, pucźnik móže tebi prawy pucź pokaſacź, njemóže cźe pak na nim pſchewodźecź. W Jeſußowym wopißmje? Sawěſcźe, cźiſtoſcź jeho khodźenja naſchu wutrobu pſchewoſmje, ale naß tež poniža. A je dha khromy hižom pſches to khodźicź nawuknył, ſo ſtrowy jemu pokaſa, kak ma ßo khodźicź? Duž dha: ſ wotkal móz doſtanjeſch? Stuj pod kſchiž na Golgacźe, pohladaj na tu hłowu, krwawnje ſbitu a połnu boloſcźe! Ty wěſch, ſchtó je jeho na kſchiž pſchinjeßł, wěſch ty tež, ſchto je jeho na kſchižu dźeržało? Ani móz jeho njepſchecźelow, ani hoſdźe, ně, jeho luboſcź, jeho Sbóžnikowa luboſcź k tebi. Tuta luboſcź twoju wutrobu pſchewoſmje. Jeho rót proßy ſa ßwojich njepſchecźelow, wón proßy tež ſa tebje. Jeho ruzy ſtej wupſcheſtrjenej, tež k tebi; ſ jeho blědeju hubow ßłyſchiſch: dokonjane je, dokonjane tež twoje wumoženje. Jeho luboſcź twoju wutrobu pſchewoſmje, a hdyž ßo jemu ſ wěrjazej wutrobu pſchepodawaſch, dha ßu tež mozy kſchiža twój dźěł a ty móżeſch žiwy bycź w mozy kſchiža. Schtož ßo tebi ſdaſche hłupoſcź bycź, budźe tebi jako mudroſcź ſnajomna; ſchtož běſche dla ßwojeje njemozy ſa tebje pohórſchenje, to je twojeho žiwjenja móz, a ſ wjeßełej wutrobu ty ſpěwaſch:

Schtó je moje žiwjenje,
Moja móz a wjeßele?
Schtó mje cźiſcźi wot hrěcha,
Tak ſo hrěſchnik prawdoſcź ma?
Kſchižowany Jeſuß ßam!

R. w B.

Troſcht w kſchižu.

Njeßł ſa naß je Ssyn Boži
Tu krónu cźernjojtu
A ſwólnje na ßo ſłoži
Tež kſchiža hanibu.

Nětk pak wón poſběhnjeny
Bu na trón kraßnoſcźe;
Tež nam wěnz ſaßkużeny
Tam ſ jeho kſchižom je.

Tón hiſchcźe jow na ſemi
Cźi ſ cźólnej pychu njej —
Ně, prucźik Sbóžnik lemi
Nam ſ króny cźernjojtej.

Tež kschižik napoloża
Wón sa pucź k njebjeßam,
Schtóź na njón nohu słoża
A saprěwa ßo ßam.

Dźak tajkej hnadnej ßwěrje,
Kiž kamje wutroby;
Jow cźerpimy we wěrje,
Tam Khrysta widźimy.

Duž njeplacź! Kschiża khody
Po wóstach, po cźernjach
Nam njeßu kraßne płody,
Dny ßłóncźne po deschcźach.

To luboscź je najwjetscha,
Kiž s horja, kschiża kcźe;
Sso cźaßy nasche ßwjecźa,
Hdyž Sbóźnik we naß je.

Ssej s cźernjow róże žnjemy,
Měr cźecźe do dusche,
A s Khrystußom my dźemy
Psches kschiž do kraßnoscźe!

K. A. Fiedler.

Prědowanje,

na khěžorowych narodninach dźerżane a na žadanje jeho ßwěrnych poddanow nascheho luda wosjewjene.

(Po poruczńoscźi pschek. F.)

Tekst: 1. Tim. 2, 1—4.

Njeměrne, wichorojte, dźiwjoroskhadźowaze dny sesady naß leża. Lědy ßu ßo jeschcźite žołmy wólbneje bědźeńzy, kotraž bě nasch lud hacź do najhłubschich hłubinow roshorika, trochu lehnyke. Hischcźe dyrkotatej wschudźe ta hórkota a rosžahłoscź, s kotrejž je ßo tuta bitwa wjedła. Ale w millionach wutrobow ßo boloscź a haniba nad tym horitej, so je liczba tychßamych tak nimo měry wulka, kotsiž pschecźiwo wobstejazej wustawje, statnemu porjadej a sakonju wojuja, w njespokojnoscźi a hidźe na podłožkach tróna tschaßu a tak wobstacźe a derjeměcźe nascheho wótzneho kraja do stracha njeßu. Psches němske župy dźe ta tyschna praschenź: Schto chze s teho bycź? Ssmy my hischcźe hódni teho herbstwa, kotrež ßu nam khěžorstwowi wjerchojo s naschimi wótzami psches Božu hnadu dobyli a sawostajili? Nochzemy dha ßebi toßamo w ßwěrje sdźerżecź? Njedyrbi khěžorstwowa khorhoj s Hohenzollernskim worjołom a khěžorskej krónu dale nad nami hordźe smahowacź, abo dyrbi nad němskim krajom knježaza khorhoj w barbje krwě a wohnjoweho płomjenja sejhrawacź? — Cźaß wojowanja je. A jeli hdy, dha je w tajkim cźaßu sosßudźenoscź, wutrobitoscź a hotowoscź nusna. Nětko rěka, barbu wusnawacź, niz kaž w njewólnej struchłoscźi a wotroczkowskej bojoscźi sesady sanknjenych duri s tajnej wólbnej zedlu, ale po waschnju ßwobodneho němskeho muża a smužiteho kschescźijana sjawnje pschede wschěm ßwětom.

K temu dawa nam dźenßnischi dźeń witany samyßk. Niz tehodla ßmy tudy, so bychmy dźenßa khěžorowy wobras ßwjedźeńszy wobwěnzowali abo jeho narodny ßwjedźeń rjenje wudebjowali. K temu tu Boži dom a kemsch njejstaj. Ale ßwědczenje chzemy wotpokožicź tudy sjawnje psched Bohom a kóždym cźłowjekom, so ßmy hischcźe dźenßa po pobožnym waschnju ßwojich wótzow hotowi, khěžorej dacź, schtož je khěžorowe, a Bohu, schtož je Boże. Kaž dźěcźi jeneho domu shromadźujemy ßo my wokoło ßwojeho krajneho wótza, a schtož mamy sa njeho a sa ßwój wótzny kraj na wutrobje, to chzemy po japoschtowskim napominanju tudy w próstwje, modlitwje, dobroproschenju a dźakowanju psched trónom krala njebjeßow a semje dele położicź. Pschi tym pak nam wot horka to ßkowo do wutroby a ßwědomnja klinczi: Khwal teho Knjesa, němski ludo, a njesapomń jeho dobrotow! A tak dha nětko dźak woprujmy a wottal ßwój dołh płacźmy.

Dźakowacź chzemy ßo Bohu temu Knjesej, kiž, kaž naß wschěch, tež nascheho khěžorowe žiwjenje a sboże we ßwojej ruzy dźerži, kiž je jemu strowoscź spožcźił, jeho miłoscźiwje wodźił, jemu saßo lěto žiwjeńsku móz a radoscź dźěławoscźe sdźeržak, kiž jeho w jeho domje žohnuje, so wón kaž wolijowe hałoły wokoło ßwojeho blida widźecź ßmě kcźěcź a roscź ßwoje dźěcźi a dźěcźidźěcźi.

Dźak prajmy Bohu temu Knjesej, so wón khěžorej njedawa wustawacź, po pschikładźe ßwojich wótzow ßwojeho žiwjenja cźaß a móz w służbje ßwojeho luda tak nałożecź, so móże s mnożerjom kraleństwa bycź, hdyž jemu wonka w ßwěcźe s měrnym dobywanjom pschezo dalsche mjesy wottykuje, němskej pilnoscźi a mozy pschezo nowe krajnoscźe wotankuje a tak nascheho luda wobßedźeństwo a derjeměcźe powjetscha.

Dźak chzemy temu Knjesej w njebjeßach woprowacź, so nam khěžora na jeho trónje kaž ßwěrneho Ekkeharda sdźerži, kiž nad měrom a cźesczu khěžorstwa strażuje, kiž ßwojemu ludej sa schkit a naschim sawistnikam a njepschecźelam sa wuras woboru němskeho khěžorstwa na wodźe a na kraju ßylnu a wótru dźerži, so mohł kóždy w kraju ßwojeho powołanja pokojnje hladacź a ßwój wschědny khlěb pytacź a wužiwacź.

(Pschich. skónczenje.)

Kscheścźijanske a zyrkwinske waschnja nascheho luda.

Po pschednoschku podał s. M.

III.

Dobre kscheścźijanske waschnja njech wostanu! Dźerżmy ßwěru twjerdźe na nimi! Wone móża drje swonkowne bycź a maja potom mało na ßebi. Na druhim boku pak naß a nasch lud dźerża a sepjeraja kaž kij ßłabeho. Nasche dźěcźi a dźěcźidźěcźi w cźaßu, hdźež to stare pada, pschi wótzow duchu a nahładach — pschi zyrkwi, wołtarju a s tym pschi dobrym a bójskim sdźerża. Něschtožkuli nowe, schtož je ßo dźenßa waschnje scźiniło, ma mało hódnoscźe. Kak: hdyž ßo raczerskemu dźěscźu pschi konfirmaziji s różemi, pjerschcźenjemi, hoscźinami hołduje, budźe to jeho wutrobje s wužitkom? Nasch narod by město jutrow a ßwjatkow najradscho prěnju meju ßwjecźicź poczał. Budźe tež tajki ßwjaty abo próstny dźeń jeho ducha posběhnycź? Ale pohladajmy hischcźe dale do kscheścźijanskeho žiwjenja. Schto nam dny a hodźiny tydźenja powjedaja? Po starym kscheścźijanskim waschnju ßo dobri ludźo njedźelu popołdnju seńdu, ßebi ßłowo s prědowanja praja abo prědowanje, wotdźělenje s biblije abo hewak něschto dobre cźitaja. To poßylni duschu a cźłowjekej wjeßele do noweho tydźenja krocźicź dawa. A kak je wschědny dźeń? W někotrymžkuli domje ßo hischcźe rano wot ranja shromadźuja a dźeń se schpruchom, kajkiž je w biblijskim pucźniku namakacź, abo s krótkim nabožnym cźitanjom sapocźinaju. Kak potom ßłónzo rjeńscho ßwěcźi, kak dźěło wjeßelscho wot rukow dźe a měrny pěkny snjeßliwy wobkhad w domje knježi! Tak je cźłowjek niz jenož dźěłacźeŕ na ßwěcźe, wjele mjenje njewólnik (schklofa) dźěła a role a semje, wot kotrejež je wsaty. Tamni hewjerjo (na pschikład w Burgku a w Rudnych Horach), prjedy hacź ßo pod semju podadźa, rycź a kopacź, ßo kóždy ras prjedy we ßwojej modleŕni shromadźuja. S nascheje wěże dźeń wote dnja rano, pschipołdnju a wjecźor swoni: dźeń wot ranja hacź do wjecźora je Knjesowy. Hdyž potom pschebiwa, bychu potom posastali we wschědnym dźěle w domje a wonkach — a wjele jich to hischcźe cźini —, bychu ßebi cźapku scźahnyli a ßo

pomodlili! O chzyli ßebi ßwjaty wjeczorny ßwón dacz wsacz? Kak hnuczapołnje klinczi, hdyż dwaj w czischinje spěwataj abo duchowny ſ khorym:

Ach, wostań pschi naß ſ hnadu;
Hlaj, ßwěta wjeczor je. —
A hdyż ßo pschibliżuje,
Ta dołha ßmjertna nóz,
Naß wschitko wopuschczuje,
Dha budź ty nascha móz.

Hdyż ßo kscheſczijanszy ludźo k wobjedu abo k wjeczeri ßydaju, blidowu modlitwu spěwaja. Po jědźi ßo dźakuja. Nascha zyrkwina rosprawa powjedasche, kak je ßo tu a tam wjeczorne ſwonjenje saßo sawjedło, tez domjaza nutrnoscz, czitanje w bibliji, blidowa modlitwa — czin ty, mój kscheſczijano, ty, mój hospodarjo domjazy, schtoż czinicz masch a k czemuż tebje wutroba nucźi. Stykuj, moja maczi, dźeſczu wot małoscze ruczki a nawucz je spěwacz. Jako duchowny do někajkeho domu pschińdźe a małki Jank jemu něschto spěwasche, ßo macz potom woprascha: „Janko, komu ßo to lubi, hdyż ty spěwasch?“ Wón dźesche: „Bohu, ßwjatym jandźelam a Jesußej. Najwjazy wużitka pak śmeje junu młody, hdyż może w czeżkich dnjach ßo modlicz a ßo poßylnicz ſ nanowymi a maczeŕnymi schpruchami a schtuczkami. Hdyż ßo sahe domach nawuknje, naß runje tak poßylni a ßnano hischcze bóle hacz schulska a paczeŕska wuczba.

Do żiwjenja won! Hlaj, hdyż dom sběhaja, po dobrym waschnju spěwaja: „Njech Bohu dźakuje ßo wutroba wschěch ludźi.“ Dobre, pobożne ßłowo ßo pschi tym praji. Wysche durjow rjane napißmo staju, tez wysche bróżnje czitach:

Nasch wschědny khlěb nam dźenßa daj,
A czěło ſ duschu wobstaraj.

Wó jstwje na scżěnach dobry schpruch wißy. „W Bożim mjenje“, dźesche hospodaŕ, hdyż prěnju horschcz żita k wußywej wuczißny, a „dźak budź Bohu,“ jako poßledni ßnop domoj wsachu.

Kscheſczijanske ßwětko pak ßo tez w naschim nowym czaßu syboli a w nowych waschnjach ßo sjewi. Na kralowym a khěżorowym narodnym dnju stari wojazy ſ khorhowju do Bożeho doma k ßwjedźeńskej Bożej ßłużbje czahnu. Domisniske jubileje (Heimatsfeste) města a wßy ſ woßebitym kemschenjom wobeńdu. Tez wobdźělnizy na Bożu rolu czahnu k czichemu wopomnjeczu a wupyschenju rowow. Pschi 50lětnym jubileju wohnjoweje wobory ßo na jenym blaku ßwjedźeńska Boża ßłużba pod hołym njebjom wotmě. Kóżdy podawk móże ßo pobożnje ßwjeczicz: Tak na jenym blaku, hdyż běsche woheń sbożownje haßnjeny, ſ dźakowanjom do zyrkwje czehnichu.

Kscheſczijanska ludowa duscha je hischcze żiwa a ßo w tajkich podawkach sjewi. Wona dobre waschnja płodźi a sdźerżi. Wy wuczerjo, zyrkwini prjódkstejerjo, dobri pschecżeljo nascheho luda, wotewrjecże wocżi a roshladujcże ßo jenoż. W naschich dobrych nałożkach leżi bohate żohnowanje.

Sserbjo, sakhowajcże ßwěru
Sswojich wótzow rěcż a wěru!

Sakhowajcże a podpjerajcże kscheſczijanske a zyrkwinske waschnja. Pomhaj Bóh ßam k temu, kiż je ßwoje njekhablaze waschnja a sakonje do ßwěta a do człowjekow położił.

Derje saplaczeny dobry skutk.

W nawjeczornej Franzowskej bě něhdy khudy czaßnikaŕ żiwy. Tón hižom schtó wě kak dołhe lěta po kraju wokoło khodźesche, pschetoż wón bě na 80 lět stary. Dokelż ludźom czaßniki porjedźesche, dha jeho we wschěch domach snajachu.

Tónle starz, kotrehoż wotnoschena, wjetka drasta wo khuduschkim żiwjenju ßwědczesche, bě woprawdźity original tamneje krajiny. W prjedawschich lětach bě jeho khumscht kczěł, dokelż bě wjele czinicz měł; ale w poßlednich dwazyczoch lětach běsche se srudobu pschihladowacz dyrbjał, kak nowe a rjenische czaßniki do kraja pschikhadźeja a ßo na město sestarjenych na scżěnu powěscheju. Duż jeho dźěło a saßkużba wotebjeraschtej, a město teho, so bě prjedy dwaj abo tsi dny na jenym městnje dźěło měł, nětko dwaj abo tsi dny sa nim pytasche.

Jenoż Pětr, wobstarny korczmaŕ pschi puczu wot Remsa do Rjetela bě wokołoczahazemu czaßnikarjej ßwěrny sawostał. We wulkej sali jeho hospody hischcże stary czaßnik wißasche, kiż w jědlowym kaschczu pschi scżěnje ßwoje khutne tik-tak ßłyschecz da. Hospodaŕ pak bě czaßnikarjej czim drózschi, dokelż, njech by czaßnik porjedźowacz dał abo niż, jeho darmo hospodowasche, hdyż by k njemu sastupił.

Jedyn wjeczor w lěczńym czaßu stary czaßnikaŕ tez k Pětrej na hospodu pschińdźe a bě tak spróżny, so bě jemu nasajtra njemóżno, ßo na pucz podacz, a bliżschi dźeń dyrbjesche ßo lehnycz a skhori.

Korczmaŕ, haczrunje ßam bohaty njebě, khoremu wschu móżnu luboscz wopokasa, pschetoż khoroscz ßo sa krótke dny tak pohórschi, so bě strach wo żiwjenje. Jene dopołdnje, jako Pětr saßo k njemu pohladacz pschińdźe, kak je spał, poda jemu khory list, kiż se ßwojeho waczoka wucżahny, a dźesche k njemu:

Ja wěm, so wumru. Ja nikoho nimam hacz jeniczkeho wnuka. Jeho adreßu na liscże widźicże. Hdyż ßym semrěł, powjescże to jemu a póscżelcże jemu ſ dobom liczbowanje wo wudawkach, kiż scże moje dla tu so mnu měł. Sapłacżi wam wón mój dołh, dha jemu tez tón list pschepodajcże runje każ mój kij a grat, kiż je jeniczke wobßedźeństwo, kotrez sawostaju. Njedyrbjał pak waß mój wnuk sapłaczicz, dha wotewrcże list a wobhladujcże wschitko każ ßwoje herbstwo.

Sa někotre dny czaßnikaŕ wudycha. Po jeho pohrjebje ßo korczmaŕ komdźesche, liczbowanje pißacz a ßebi sarunanje sa wudawki żadacz, kiż bě dla semrjeteho měł. Tola jeho mandźelska jeho nucżesche, so by ßo tola spytał na wnuka wobroczicz, ßnano něschto dostanje. Skónczńje to scżini, ale wnuk wotmolwi, so ßo jara sa herbstwo dźakuje, kiż ſ niczeho dale njewobsteji hacz ſ njewuschneho njerjada a liczbowanja.

Jako bě hospodaŕ tajku powjesz dostał, ßwoju żonu sawoła a ji ſ poßměwanjom wosjewi, so staj nětko wobßedźerjej czaßnikarjoweho wobßedźeństwa. Żona, kiż by, każ ßo ßamo rosymi, rad wjedźała, schto w liscże steji, tutón wotewri a nětko ßłědowazy testament czitasche:

„Ja wotkasam wobßedźerjej lista mój kij a wschitko, schtoż w nim je.“ Wschitko, schtoż w nim je! Je dha kij něhdże prózdny? je dha w nim něschto nutska? S najwjetschim wocżakowanjom ßo muż a żona kija mozowaschtaj, wotwjertnyschtaj jeho kulojtu hłowu a wucżahnyschtaj ſ kija schtyri słote po 20 frankach a 7300 frankow w papjerjanych pjenjesach.

K.

Wschelake ſ bliska a ſ daloka.

— Knjes duchowny Jencz w Kamjeńzu ßwjeczi 20. t. m. ßwój 25lětny sastojński jubilej.

— Srudny je napohlad wuswolenja pschedßydstwa w khěżorstwowym ßejmje. Hdyż ßu wótczinszy smyßlene strony wotpokasake, se sozialdemokratom w pschedßydstwje ßydacz, je ßo ßwobodomyßlny Kämpf sa pschedßydu wuswolił, 1. městopschedßyda je sozialdemokrat a 2. městopschedßyda tez ßwobodomyßlny.

Samolwity redaktor: J. Gólč. Ssoburedaktor: K. A. Fiedleŕ. Czischczeŕ a nakładnik: M. Smoleŕ.